

Eva Machková podruhé, aneb Co se do scénáře nevešlo...

ŠKOLNÍ DOCHÁZKA ZA VÁLKY:

- ✓ Ve druhé třídě přišla **Mnichovská dohoda** a z okupovaných oblastí přišly tisíce vyhnaných lidí.
- ✓ Všechny **vdané učitelky musely opustit školy**, aby udělaly místo nově přichozím => ztráta oblíbené paní učitelky Ludvíkové.
- ✓ Po 4. třídě - **nacisté rozhodli o změně školních osnov** a první stupeň končil 4. třídou - paní Machková byla poslána do měšťanky. Za rok měla dělat zkoušky na gymnázium, ale rodiče ji od přijímacích zkoušek odhlásili, protože z celého okresu brali jen 30 chlapců a 5 děvčat.

- ✓ Výuka na měšťanské škole trvala další 4 roky a končila školním rokem 1944/1945.
- ✓ Během posledního ročníku zažila paní Machková neustálé přerušování školní výuky - způsobené bombardovacími nálety, a to hlavně během listopadu. Po Vánocích byly školy přeměněny na lazarety a výuka probíhala na radnici. Učitelé stáli na chodbách, kde rozdávali a přijímali úkoly. Takto výuka probíhala až do květnového povstání. V květnu a červnu byly děti poslány na brigády, takže poslední ročník školy vlastně neabsolvovaly.

ŽIVOT BĚHEM VÁLKY:

- ✓ Podle slov paní Evy probíhal život ve válečném konfliktu, zcela obyčejně.

Nedostatek potravin nebyl až tak velký problém, protože lidé si vždy pomohou. Tatínek paní Evy vedl dílnu konstrukce ve Škodových závodech a před válkou (během finanční krize) přijal mnoho tzv. kovozemědělců. Tito zaměstnanci každý týden dovezli nějaké jídlo, které tatínek přinesl domů.

Poznámka: kovozemědělci - byli lidé, kteří měli malé polnosti, ale ty je neuživily, takže museli nastoupit do práce.

- ✓ Dále paní Eva Machková říkala, že tatínek nekouřil, takže poukázky na tabák směňovali za jídlo. Peněz bylo přiměřeně, tatínek pracoval celou dobu v továrně.
- ✓ Zajímavá je příhoda těsně po okupaci 15. března 1939. Do Boleslavi vtrhla německá vojska - vojáci si koupili štangle másla a jedli je jako čokoládu, všichni skončili se zaživačnými obtížemi.

Poznámka - po 1. sv. válce mělo Německo problém se zásobováním a máslo nebylo běžně dostupné.

- ✓ Již roku 1944 bylo jasné, že Německo válku prohraje. V domě, kde paní Eva bydlela s rodinou, žila i rodina významného německého důstojníka, který velel letecké výrobě ve Škodových závodech. Tato rodina se již v říjnu 1944 přestěhovala zpátky do Německa (ze strachu před postupující Rudou armádou).
- ✓ Paní Eva si z těchto let pamatovala i to, že během války musela být z rádia vymontována elektronka na krátkovlnné přijímání, a to proto, aby lidé nemohli slyšet zahraniční vysílání. Lidé si však poradili a pravidelně poslouchali Londýn.
- ✓ 9. května 1945 byla bombardována Mladá Boleslav, což si paní Machková stále dobře pamatuje. Předpokládala, že jsou to ustupující Němci, kteří chtějí zničit archivy a výrobu. Později bylo zjištěno, že to bylo sovětské bombardování.

- *Sověti bombardovali kvůli tzv. neplnění kapitulčních podmínek.*

KONEC VÁLKY

- ✓ Na konci války - přes Mladou Boleslav několik dní utíkaly na západ tisíce Němců. Byli hnáni strachem, aby se nedostali do zajetí Rusů.

Poznámka - rodina paní Evy Machkové se 11. května 1945 rychle stěhovala a neměla čas sledovat co se děje a slavit plně osvobození.

OBDOBÍ SOCIALISMU V ČR

- ✓ Období před jarem roku 1968 bylo pro paní Machkovou nádherné. Kultura se začala nadechovat, vznikl Semafor a dříve zakázaní umělci a autoři publikovali.

Vzpomínky z roku 1968

- ✓ V srpnu 1968 cestovala za synem a manželem, kteří byli v Jizerských horách. Paní Eva si cestou všimla, jak se kraj změnil. Kolem Turnova se krajina změnila. Až do Turnova bylo kolem cesty spoustu aktivit, vývěsek, protestů. Od Turnova byl klid, lidé žili normální sobotní odpoledne, natírali plot, myli auto. A podobné věci. Když dorazila do těch chalup na horách, všichni se k ní zběhli a vyptávali se, co se u Prahy děje. Jako kdyby šlo o nějaký fotbalový zápas. Všichni byli v podstatě v pohodě, jen paní Eva cestou viděla hodně věcí a byla mimo. Protože myslela, že odjíždí z města, že se evakuuje natrvalo. Opravdu se bála, že v těch úzkých serpentínách, v Jizerských horách, budou tanky. Tam ale nebylo nic...